

ELU-PÄIKE

« ÜHENDUS KRISTUSES »

MINA OLEN ÜLESTÕUSMINE

JA ELU

JOH. 11,25

N^o15

Juhatus teadaanne.

Kristliku Ühingu „Ühendus Kristuses“ järjekorralised

VAIMLIKUD KOOSOLEKUD peetakse:

Tallinnas, 31. mail s. a. kell 4 pl. Riigi Kunsttööstusekooli saalis Suur Tartu mnt. nr. 11. Jutlus eesti keeles, kõnelevad ühingu esimees V. Elustus ja öde Kristuses N. Smirnov.

Sealsamas kell 7 õhtul venekeelne koosolek, kõnelevad abik. M. ja N. Smirnov'id.

Narvas, 1. juunil s. a. kell 11. hommikul eestikeelne, kell 5 pl. venekeelne koosolek, omas palvesaalis, Eha 14.

Juhatus.

Ümberlükkamine.

Ajalehes „Vaba Maa“ oli ühes s. a. aprilli kuu numbris Kristl. Üh. „Ühendus Kristuses“ ja abik. Smirnov'ide kohta kirjutus, mille andmed ilmselt valed ning ammu meie poolt lükatud ümber trükisõna kaudu.

Kui ühingu juhatus palus „Vaba Maa“ peatoimetajalt seletust, et mil kombel lasti nende lehte kirjutus avalikult valeteadetega, siis vabandas peatoimetaja sellega, et kirjutus kuulub Rakvere kaastöölisele, aga nemad ise ei ole asja kursis. Lehe toimetus trükkis tervikuna ühingu juhatuse ümberlükkamise.

Abik. Smirnov'id ise, oma kõrgete moraal-kristlikkude ideaalide pärast, olid nõus minevikus süütult kannatama, pidades lubamatuks, et ühingu liikmed paljastaksid omakste tõeliku näo.

Peame oma kohustuseks avalikkusele teada anda, et abik. Smirnovid on ohverdanud meie eesti ühingu ja selle kirjustuse asutamiseks pärandusena saadud raha ja vara. Ükski teine ühingu liige pole mingit varandust ühingusse toonud. Smirnovidelt asutatud vaimlik töö annab praegu ülevalpidamist 6-le eestlasele.

Juhatus.

Õiendus.

„Vaba Maa“ nr. 83. 11. IV k. a. tuues (Ihk. 9) ära Kristliku Ühingu „Ühendus Kristuses“ poolt saadetud kirja toimetusele, lisandas omaltpoolt märkuse „Toimetuse poolt“ kus ära tähendab, et Rakvere kaupmehe K. naine ja lapsed lahkusid oma mehe ja isa juurest ja läksid kaasa Smirnovidega“.

See seltskonda häiriv märkus „Toimetuse poolt“ on häbemata vale, sest:

1) minu ema — „Rakvere kaupmehe K— naine“ — jäi oma mehe juure.

2) vanem öde oli tol ajal juba abiellunud ja elas oma perekonnaga Tallinnas.

3) noorem öde teenis tol ajal tädi juures (Kohtla-Järvel) ja praegu on isa juures.

4) mina lõpetasin tol-korral ülikooli, jäädes ühtlasi teenistusse Tartu.

Tartu, 6. mail 1936. a.

A. Väärismaa (end. Krusenbergi).

„Ühendus Kristuses“ abiesimees.
mag. chem.

Tartu Ülikooli Anorg. keemia lab. assistent.

Kõikide usuühingute liitude ja usuühingute juhtivatele tegelastele.

Jõudnud veendumusele terve rea usklike-tunnistajate tunnistuste ja kirjalikkude dokumentide põhjal, et paljud mitmesuguste usuvoolude, n. n. „vennad ja öed“, vaatamata meie vennalikkudele hoiatustele, ja tähelepanujuhtimistele sellele, et Jumala Sõna keelab valjusti keelekandmist ja laimulevitamist, siiski jätkavad vargsi valeteadete laialikandmist Kristliku Ühingu „Ühendus Kristuses“ ja selle liikmete kohta, Ühingu Juhatus on otsustanud võtta tarvitusele veel kord manitsuse.

Kristlik Ühing „Ühendus Kristuses“ juhatus olles väga hästi informeeritud nii mõnegi vabakoguduse ja nende tegelaste tegelikust sisemisest elust, ei ole siiski kunagi salajas ega avalikult puutunud nende isikliku elu ja sellepärast omab moraalse ja vaimliku õiguse nõuda enese suhtes teistelt väärikat suhtumist. Selle vastu tuleb ära märkida usklike juures kasvõi taolist nähet: baptisti jutlustaja N—. Tallinnast, on usutanud Kr. Üh. „Ühendus Kristuses“ liikmeks astuda soovijaid, et ühingusse võetavat liikmeks ainult neid, kes suudavad paastuda vahetpidamata 7 ööpäeva.

Millisel alusel ja millise õigusega ja kust on võetud säärane avalik vale? Sellised võitlusvõtted tekitavad maailmlikkudes inimestes ärilise võistluse mulje usklike keskel.

See on lubamatu nendele, kes loevad endid Kristuse järelkäijateks.

Hirnutamine kadedusest! —

Juhul, kui ka edaspidi usklikud jätkavad laimu ja valeteadete levitamist, siis hakkame iga kord ümber lükkama oma ajakirja veergudel neid valeteadeteid, ühtlasi avaldades keelekandjate isikute nimed, perekonnanimed ja millisesse usuühingusse nad kuuluvad.

Pühakiri lubab meid ainult selgitada Jumala Sõna tõde ja ära märkida vaimlikud tühikud usu-elus Jumala Sõna põhjal, aga mitte tegeleda laimamisega või valega.

„Elu-Päike“ ei ole kunagi puutunud ühegi koguduse isikliku elu, vaid selgitab kristluse aluseid Jumala Sõna põhjal.

Juhatus.

Ajakirjas avaldatud tööde järeletrükkimine, tõlkimine ja mahakirjutamine nii osadena, kui tervikuna on keelatud.

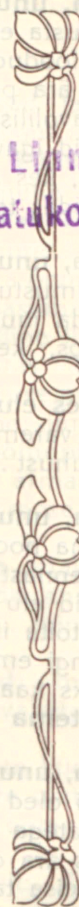
ELU-PÄIKE

KRISTLIKU ÜHINGU „ÜHENDUS KRISTUSES“ VAIMULIK-KIRJANDUSLIK AJAKIRI.
Ilmub 6 korda aastas. 3. aastakäik.

№ 15.

Vastutav ja peatoimetaja Viilip Elustus; tegevtoimetaja k. t. J. Helendi; toimetajad: N. Smirnov ja J. Valgustee; toimetuse liikm.: cand. theol. E. Öunapuu, mag. A. Väärismaa. Väljaandja: KRISTLIK ÜHING „ÜHENDUS KRISTUSES“. Toimetuse aadress: Põltsamaa, Jaama tn. № 8, p-k. 49.

23. mail
1936. a.

Linna Linna
raamatukogu

Väikene Samuel.

J. Reynolds.

Unusta ennast!

Pühendatud kõikidele emadele.

Oo ema, unusta ennast!

Unusta ennast, paendu emakohuse imelise ikke alla!

Kõik oma elu, kõik jõud ja kõik armastus anna sellele pühale kutsele —

Ja kuula **Jumalikku** taevahäält!

Unusta ennast, oma kaalutlused, oma sihid . . .

Ja suure rõõmuga võta püha emalikkuse rist! —

Oo ema, unusta ennast!

Sa õrnalt kuulata seda uut elu,
Kes võibolla maa peal ei oma veel keha,
Kuid kelle olemise ja loomise pant
On **juba sulle usaldatud Igaveselt** siin maa peal...

Oo ema, unusta ennast!

Kui elu, mis antud sulle **Isalt**,
Ei saa sinu läbi — uue elu allikaks...
Siis tuleb päev ja tund, kus ütled valunutuga:
„Olen eland asjata ja viljata... surma mõõga alla olen määratud —
ma pole elu — elule annud!“

Oo ema, unusta ennast!

Unusta ennast ja ära unista, et sinu elusih on maises,
Et oled loodud külluse ja naudingu jaoks **Kõigekõrgema** poolt...
Ja ära peta ennast: ei ole suuremat ülekohut sulle,
Kui omavoliliselt käsutada elu, mis pole küll ilmunud veel,
Kuid igavikust kõige **Looja poolt on juba olemiseks määratud**.
Oo ema, kes annud sulle selle õiguse?
Kuidas tohid sa panna **oma piiri** igavese elu **Jumalikule** loomingu?

Oo ema, unusta ennast!

Vaimustusega siruta käed emalikkuse kannatuse püha karika järgi,
Ära karda juua sellest karikast, mis **Isa** käes!
Laps, kes sündinud sinust ja see, kelle elu veel varjatud sinu elus, on —
Looja omandus.

Hävitates elu, mis varjatud sinu elus, sa oma elu ise surma viid.

Ja varem, või hiljem sul tuleb anda aru taevas!
Ei ole juhust... pole eksitust... ja pole keegi unustatud **Isa** loomingu...

Oo ema, unusta ennast!

Oma noorus, ilu — sa anna oma lastele!
Unusta ennast! Ära kaunista ennast mööduvate varjude jaoks...
Kuid elu — tervist kalliks pea, et last, kes kingiks antud taevast,
Võiksid toita ihulikult, hingeliselt ja vaimlikult.
Tungi emakutse suurusesse, et anda inimsoole niisugune inimene,
Kes tooks kaasa **Kristuse** vendluse ja armastuse valgust,
et **tema elu oleks õnnistuseks kõigile!**

Oo ema, unusta ennast!

Kui oled üles kasvanud oma lapse, oled kulutanud oma jõu,
Ja pisaratega oled aidanud järjele ja saanud suureks ta,
Siis ära ole armuta, armastades teda ainult endale...
Ja ära seisa takistuseks tema teel! **Ja ära nõua maksu armastuse eest!**
Ära riku **Jumalikku** plaani ja ära kirjuta ette lastele
Oma isklikke, ekslikke ettemääramusi...
Sa **Kõigekõrgemale** usalda sinust sündinud lapsed! —
Ka nende õnne... ning nende vabadust ära riku julma egoistliku käega:
Lase neil minna kõrgetele sihtidele, —
Mis Jumal ise nende südamesse märkinud!

Oo ema, unusta ennast! —

Ja tea, et **Jumal** pole kuskil annud seadust,
et lapsed oleks sinu orjuses ainult sellepärast, et sa neid oled vaevast sünnitanud.
Su kohus — kannatada! Su kohus — sünnitada! —

Su ülesanne olla riistaks Looja käes!

Ja **Jumala Sõna** avab, et meie — vanemad — oleme kutsutud

Jumala poolt — koguma pärandust maa peal ja taevas oma lastele*).

Vaimlikult, hingeliselt ja füüsiliselt meie — emad — peame **elavas** usus ja **pühas** armastuses —

Andma tagasi **Jumala** kätte neid, keda **Ta** meil lasknud

Sünnitada, kasvatada ja harida.

Oo ema, unusta ennast,

Sest rahvas, riik ja inimsugu ootavad,

Et sina kõrgesti täidad oma kohustuse!

Pole kõrgemat — pühamat eluülesannet, kui **Jumaliku loomingu jätkata!**

Oo ema, unusta ennast ja ela oma lastele!

Nataly Smirnov.

Kannatuse rõõmulilled.

Haigla palatis saabus hämarus... lahkuva valgusega lendas ära mitmete raskesti kannatavate hingede elu... Ikka nõrgemini kostsid oiged... Oli tunda oma õigustesse astuva surma külma puhangut...

Mu ees lamas Josefine — noor hing — nii puhas, helkjas ja läbipaistev... Ta armastas seda, kes oli ta hingele kauge ja võõras. Tema kirjutas Josefinele ja anus teda armastada ja mitte unustada... Josefine tõstis oma pilgu, kuid raske kõhahoog ei lasknud tal rääkida...

Ma istusin ta voodi äärel...

„Õde“, ütles ta mulle viimaks, „ma ei taha maiset armastust... ma ei taha jääda inimeste keskele... Mu hinges tõuseb valge ja suur õnn, kuid ma ei tunne teda... ainult süda ütleb, et see **Tundmatu** armastab mind — minu pärast, aga mitte iseenese pärast... Ava mulle see saladus enne, kui lahkun siit“... ja jälle kõha... veri... kannatused...

„Ja, Josefine“, vastasin ma, „**See** armastab sind selleks, et päästa sind... **Ta** tundis sind juba siis, kui veel keegi ei teadnud, et saab olevaks su hing, Josefine... **Ta** löödi risti selle eest, et **Ta** armastas sind... ka suri — armastades sind!

See on **Jeesus — su Päästja!**

Su maine sõber soovib sinult andi... oma armastuses ta otsib su hinge iseenesele...

See on maine ilu! Aga **Jumaliku** armastuse suurus on varjul kaasakannatuse ohvris...

Kristuse päästev armastus peseb maha kahjatsejalt kõik patud **Oma** vere hinnaga — **Oma** kannatuste hinnaga“.

*) Kor. 12, 14: „... sest lapsed ei pea mitte vanematele varandust koguma, vaid vanemad lastele“.

Õp. Sõn. 13, 22: „Hea inimene saadab laste lastele pärisosa“.

Josefine silmad avanesid ja haruldane kristalne selgus avas põhjani ta südame...

„Ja“, lausus ta, „mu **Päästja** päästev armastus on avanud mulle kõik... **Ta** lunastas minu ja mina olen **Tema** omandus... ma lähen **Tema** juure... Oo, milline rõõm! Milline ärateenimata õnn: kannatada, armastada ja olla ise armastatu — olla päästetu! Milline sügavus! Milline ilu!“

Päästja armastus süütas südames kustuva elu kannatava armastuse püha leegiga.

Nüüd veeresid Josefine silmadest heledad patukahetsuse- ja rõõmupisarad...

Ma sirutasin talle armastusearoomi hingavaid selle maailma roose... aga tema vastas mulle:

„Kaunid lilled — aga maine õnn on määratud teisele... oo, õde, anna nad teistele, kes janunevad neid... minu lilled kasvavad taevas...“

Need on rõõmulilled, mis õitsevad kannatusetules... Ma ei vaheta neid mitte maisete lillede vastu“...

Ja nende nähtamatute lilledega, millised **Jeesus** talle **Ise** kätte ulatas, Josefine jäi rõõmuga kahetsedes ootama **Kristust**.

Ja **Ta** tuli...

Hüüatades vaimustatult: „Oo, mu **Jeesus**!“ — Josefine lahkus teise ilma.

* * *

Väljendamatutes valudes lamas perekonna ema... Ümberringi rahutud näod... mure... abitus... isa ahastav nutt ja hüüded **Isa** poole palvega:

„Jäta ema perekonnale — lastele!“

See polnud enam mees, vaid koos haige oigetega suri temas tundmuslikkuse metsaline. Temas avanes teadvus,

et ta on inimene, et ta peab kaasa kannatama ja kuna tema loom oli selle kohtu ja otsuse väärt: kaotada armastatav olevus... nüüd piiritu kannatuse kõrgahjus ta tuli enesesse. **Ta sai isaks** ja tundis kahju lastest, unustades ennast. Ehmatusega ja pisarais, segaduses ja ahastuses, nagu oodates surmavat välku, surusid lapsed endid nurka. Ja viimaks, nagu valgustatud ülevalt, nad kummardasid armsa ema voodi ees... Südamlik, kaeblik, arglik sosin tõusis kui viiruk taeva: „Oh, kallis **taevane Isa!** Meil ema vaja! Ei suuda elada, kui lahkub ta! Oo, jäta ta! Me töotame, et meie teda enam ei kurvasta, ega ärrita, vaid kõige õrnema armastusega hakkame hoolditama ta eest. Oh andesta me sõnakuulmatus ja jäta ema meile!...“

Mehe kisenduste ja laste sosinate saatel ema tõmbles sünnitusevaludes ju kolmas ööpäev... Ta sünnitada ei suuda... kõik jõud on ära läinud... ja näol peegeldusid juba surmavarjud.

Paistis, et viimast korda kuulis pere omase ema karjeid... ja nende südant lõhestas piin. Nii laste palve—mehe nutu—need kannatava armastuse viljad **Issand** võttis vastu.

Sünnitaja tõstes oma pilgu **Taeva**isa poole, uskus **Kristuse** päästva armastuse imesse!

Ja uuesti vajus ta vaevadesse... Seekord sündis ime...

Ja uus inimene ilmus elusse...

Kõik piinad, pisarad ja oigamised Ta pööras üheks hõiskamiseks!

Särades surus ema oma kannatusevilja südamele... ja kahvatutelt huutelt pää-

sis kõige puhtam püha tänu — see oli **ema tänu** inimeste **Loojale...** ja hardunult langetades laud, ema sai aru oma suurest eluülesandest: olla riistaks, et võiks ilmuda maa peale surematu vaim inimkehas, kauni hingega, mis peegeldab indiviidi kui **Isa** jumaliku loomingu uut valgussära.

Ema sai püha kohustuse **kandjaks maa peal...** Isa seisis kui ebaväärne, kuid **ümbersündinult omas isa ülesandes.**

Ag

aga lapsed süütuse lihtsuses tundsid, et **nad on aidanud kaasa** selleks suureks sündmuseks peres — aga kuidas? — nad ei teadnud.

Nüüd vaadates uue pereliikme peale, neil oli selge, mispärast ema pidi nii piiritult kannatama... Ja vanem sosistas tasa õekesele kõrva: „Ma seda aiasin! Jumal ei peta! Ja sünnib imedeime! Nüüd vaata — ema naerab ja beebi nutab! Oo, ime-line **Jumal** kuulis meid!“ Siis õekene küsis vennalt: „Aga kas see maimuke on nüüd meie? Nüüd ometi keegi ei tohi teda ära võtta emalt ja meilt — eks ole nii?“ Ent ema kuuldes laste lausumist, neile vaimustatult seletas: „See laps on **taevase Isa** and; meie peame teda hoidma **Jumalale**. Ta saab meile päikeseks... ta meile taevast kannatuse rõõmulilli tõi.“

* * *

Nii õitsvad kannatuse rõõmulilled!...

Kui tahad sa neid lilli oma elus kätte saada, siis ole nõus ka kannatama!

Oo, rõõmulilled, õitske kannatavas hinges!

Nataly Smirnov.

Inimsoo pale.

Maailmast.

Hing nutab... hing vaevlemas valude sees...

Nii karm... nii kõle on elutee kõrvene kivik...

Pimeduse piinad... põrgulik kirgede loom, hävitand hinge unelmate

Kevadet lõhnavad õied...

Madude saatanlik mürk mürgistand eluvere kristalse leeme...

Hing lamamas murtult, kui närtsiv õis...

Kui koltunud leht all sügisevihmade rōskel liival...

Õõ pime ja sünge on südame taevas...

Ei ainustki valgusekiirt... ei ainustki säravat tähte...

Maa kõduneb, maa lehkab otsekui sügisel lehtede langemise ajal...

Hingata tülgas ja võik...

Nii koltund, kalbe ja hall on pattudes hukkuva inimsoo närtsinud pale...

Emadepäevaks.

Suur on tõde, et vabaltloova indiviidi, rahva, riigi ja terve inimesoo aluses lameb ema kõige kõrgema kohuse täitmine — emaülesande täitmine.

Ent kibedusega ja sügava kurbusega tuleb märkida kui väga madalal seisab emalikkuse tasapind praegusel moodsal ajastul. Isegi maailmlik prantsuse kirjanik Emile Zola maalib meie silmade ette kõik selle koleduse ja tragöödia mis toob kaasa enesega ühelapseline perekond ja vastu kaaluks sellele, millise suure õnnistuse osaline on lasterikka perekonna elu.

Palju on abielunaisi, kes avalikult ei taha lapsi, palju samuti ka abielupooli, kellele tuleb selgitada omavolilise perekonna juurekasvu vähendamise kuritegelikkust. Isikud, kes on abielus, aga ei taha sünnitada lapsi — need lõhuvad perekonda ja on kahjulikud ühiskonnale ja riigile.

Hiljuti suri keegi ühe kohaliku vabakoguduse õde, keda peeti kaasusklikkude seas pühaks, aga kes samal ajal andis järgmise, tema sõnade järgi „vaimuliku“ elujuhatuse, milline meie arusaamise järgi on täiesti patune ja must nõuanne. Ta õpetas noormeest, et abiellumine olevat juba langemine üks aste alla poole, aga kui see juhtunud, siis mingil tingimusel ei tohi olla lapsi. Jumala Sõna hoiatab niisuguste viimseaja õpetajate eest: 1 Tim. 4, 1—7: „Aga **Vaim** ütleb selgeste, et viimsel ajal mõningad võtavad usust ära taganeda ja eksitaja vaimude ja kurja vaimude õpetuste poole hoida... ja keelavad ära abielusse heitmast...“

„Elu Päike’ses“ nr. 6 kirjutab meie väga lugupeetud õde Kristuses Nataly Smirnov (kes on **püha järeltuleva soo sünnitamise ja püha abielu tuline kaitsja**) abielust, selgitades selle suurt kristlikku tähendust ja Jumala Sõna alusel mõistab hukka lasteta abielu.

Patuks ja häbiks pole mitte lapsed, vaid abielud, kus puuduvad lapsed vanemate süü läbil!

Lasteta abielu pole millegagi õigustav ega vabandatav kui abielupooled on suutelised lastesünnitamiseks.

Abielu kirgederahuldamise vaatekohalt avab säärase inimeste loomalikul astmel seisvuse. Jumal pole niisugust abielu loonud!! See küsimus on lahendatud sügavvaimlikult ja täiesti Jumala Sõna tões õde

Kristuses N. Smirnovi kirjutuses „Jumal, mees ja naine“ („Elu-Päike“ № 11), sellepärast juhin lugejate tähelepanu sellele artiklile. Kurb tegelikkus näitab kui võrt sügavasti eitavaks on muutunud suhtumine lastesse. Eriti tuleb nähtavale see tume külg seltskonnas korteriotsimistel. Kui raske, sagedasti otse võimata, on leida perekonnainimesel peavarju: „lapsed? — mitte soovivad üürilised!“ Milline julmus, kitsarinnalikkus ja vaimlik pimedus avaldub selles, sest igaüks, **kes avab oma maja ukseid lastele—avab oma südame õnnistusele!**

Ja edasi — abielunaine, kes sünnitanud lapse või isegi lapsi, aga pärast on jätnud omavoliliselt emakohustuse täitmise, ei oma mitte õigustust selles ja kaotab vaimlikult oma püha emakutse õiguse: **ema suurus peitub lastesünnitamises.**

Teine eitav külg on emade meeletu vaade, kes peavad oma lapsi omandiks, esemeteks — õigem oma orjadeks, mitte arvestades oma laste täiseaga, nende individuaalse isiksusega, elu kutsega **ega kohustustega Jumala, riigi ja inimesoo ees!**

Emadepäeval on vaja tuletada meele kõikidele emadele, et koos emaülesande suurusega on tihedasti seotud oluline emalikkuse põhiküsimus: ema peab tõstma kõrgele kõlblise autoriteedi perekonna ees oma ülalpidamise kaudu. Ta ei pea andma kõlblusvastasuse ja lodevuse eeskujuga. **Lapsed ei tohi kunagi näha oma ema ebakombelises olekus!** Tagasihoidlik, karsk ülevalpidamine, kombelik riietus, ohjeldatud ja tõsine kõne, püha, tõemeelne ja puhas armastus üheväärselt kõikidesse oma lastesse—need on hädavajalikud tingimused ema autoriteedi ning **riigile ja ühiskonnale kasuliku perekonna tõstmiseks ja ehitamiseks.**

Emad, kes peab ennast üleval ja ajab sündsusetat juttu laste juuresolekul, **lõhub ise enese suhtes oma laste sissesündinud austuse ja armastuse!**

Üks mu sõpru, nähes oma ema joo nuna, sai tema vastu vahetamat vastikuse; mina, saanud emalt nõuande kõlblusvastaseks eluks, langesin täielikku meeleheitte kaotades emas viimase moraalse toe. Palju teisigi sarnaseid näiteid näitab, et ema, kes tahab ausasti ja pühasti täita

oma kohustust, on kutsutud elama puhast, karsket ja püha elu Kristuses.

Ema peab oma isikliku eluga, ülevalpidamisega ja kõlbliselt ning aususelt silmapaistvate tegudega andma eeskju oma lastele!

Emal olgu tõesti ema ning tõestagu terve eluga ja eeskujuga, et ta on **emal** I Tim. 2, 15:

„Aga ta (naene) saab õndsaks lapse-saamises, kui ta jääb usu ja armastuse ja pühitsemise sisse“...

V. Elustus.

Hinge tee.

Pühendatud vaimlikule sõbrannale.

Ma läksin oma eluõhtu eel...
Päike looja oli veeremas
Sinetaval taevavõlvil...
Ma läksin—väsinud.. ja valu südames...
Pisarates kurvastas õrn hing...
Lahkumisekiired põlesid,
hõljudes ja hääbudes kohe...
Ja siis—mulle vastu tuli puhas hing...
Mu laul talle arusaadav ja sugulane oli...
Peatudes—pilguga küsitas...
Ma talle vastust ei annud...
Ta puudutades siis mu risti,
Minuga kõrva läks ja risti kanda mul aitas...
Nii läksime kaua ja vaikisime...
Ja selles sõpruses —
Kus võõrad inimsõnad...
Me läksime edasi —
Ei libisenud huulilt ühtki sõna...
Kristuse kannatavas armastuses
teeneteist mõistsime .
Ka sai meile kalliks ühisrist,
Mis säras teemantpisarais...
Aga näe... orud ja mäed...
Näis... nagu lahku läksid teed...
Mul janu oli märke minna,
et näha päikest otsani...

Ja saavutades seda helkjat sihti,
Ma olin valmis—kannatama üksi...
Ka vaatamata haavadele
Oma teed, päikesekiirte paistel
tahtsin jätkata ma üles...
Ootasin, et see hing läheb piki kasterikast
ja värsket orgu,
Kust tõusis lilled aroom...
Käega ma näitasin talle —
maise ilu peale...
Ja pöördusin ära temast...
Hing haaras mu kannatusarmastuse risti.
Ja ütles: „ma taeva lähen sinuga!
Ka mina lähen **Kristuse** teed“...
Ja vaadates ta valulevaisse silmi,
Ma mõistsin, et tee meil on üks:
okkiline, kivine — ristitee...
Ja me läksime...
Aga jalahaavad ei teinud meile valu...
Me läksime igavese elu kõrgustele...
Ja päike **Kristuses**, valgustades meid,
meile looja ei läinud!

Nataly Smirnov.

Suurkristlane Eesti rahva keskelt.

M. Smirnov.

„Õige jääb igaveseks mälestuseks“.
Laul 112, 6.

Küsitades paljusid eesti usklike esin-dajaid, kas tunnevad nad meie vaimlikku vanaema Julie Siksi, kes pärit eesti rahva seast, olen saanud eitava vastuse: „pole kuulnud — ei tunne!“

Mind pani imestama, et eesti usklikud, selle asemel, et hinnata oma rahvuse suuri vaimutähti nagu oli õde J. Siks, korruga ülistasid baptistilehes ühe osa vene usklike esindajat hra J. S. Prohanovi, keda tundsin isiklikult kui kristlast, kes

oskas väliselt teha omale kõlavat nime, aga vaimlikult vaatekohalt ei suutnud sisemises usuelus midagi luua vene usklike elus; sisemise töö tegid teised — tõsised vennad ja õed.

Niisiis julgen, vaatamata sellele, et olen venelane, avada eesti rahvale selle suure hinge, kes omas tõesti Abrahami usu ja oli mitte ainult mulle, vaid ka paljudele teistele vene usklikudele suureks õnnis-tuseks.

Tõepoolest ümberpöörduvana ta oli ka Pühavaimu väega relvastatud. Nõdra riistana — naine, lesk — ta hakkas elavas usus tõsiselt vaimlikult vallutama Vene Siberit Issandale.

Ta vaimlik külv ei või surra ja jääb igaveseks mälestuseks vene usklikele.

Vanaema Siksist on vaja teada mitte ainult eesti, vaid ka teiste rahvuste usklikele, kui suurest usuvõitluse eeskujust. Ta paistis eriti silma oma tagasihoidlikkusega ja alandlikkusega. Peale sisemiste vaimlike saavutuste, tegi vanaema Julie Siks veel suuri usuvõitluse tegusid Issanda teenimisel, sellepärast pean oma kohuseks anda lühikese eluloolise ülevaate selle suurkristlase elust.

Isiklikult sain tuttavaks õde Siksiga ta eluõhtul 80 aastates, sest oma paremad eluaastad veetis ta alalistel evangelisatsioonil matkadel tervel Venemaal, aga peaaesjalikult oli ikka tema südamel pime ja vaimlikult mahajäetud Siber.

* * *

Ta tööst hoovab tõepärane kristluse, suure enesesalgamise ja usuvõitluse vaim. Andestage, kallid sõbrad, aga just need suured jooned tema hinges, elus ja tööis arvasin ma leidvat ka kõikide teiste eesti usutegelaste südameis...

Olles isiklikult heas sõpruses vanaemaga, mul oli võimalus vaadelda ta sisemist elu ja saada teada tema suurtest usutegudest.

* * *

Vanaema Siks oli pärit Valgast, sündimise aega ma täpsalt ei tea, kuid suri 1918 a. talvel Petrogradis umbes 85 a. vanuses, Evangeeliumi kristlaste koguduse liikmena. Maetud Smolenski kalmistule.

Juba lapsest saadik oli tal kindel otsus oma eluga ainult Issandat teenida, nii et ta iseseisvalt tegi otsuse ka abielust loobuda, kuid vanemad, niipea kui ta selle ealiseks sai, panid ta vastutahtmist mehele. Kuna mees oli täiesti uskmatu inimene, siis näis nagu oleks selle olukorraga terve tema vaimlik püüdmine halvatud. Nii arvavad sagedasti inimesed, kuid seda ei sündinud vanaemaga. Ettepanud takistus äratas temas veel suuremat janu Issandat teenida. Ta varjas sügavas südame põhjas oma vaimlike eesmärgi ja vaikselt palves kandis seda Issanda ette. Ja Issand, Kes näeb salajas — tasus talle avalikult — täitis ta tõsise soovi Issanda teenimises, kutsudes ära varsti ta mehe, kes seisis ees

ta vaimlike saavutuste teel. Jäänud leseks, ta otsustas eemale minna oma vanemaist suures kartuses, et vanemad sunnivad uuesti vastu tahtmist abielluma. Selle sihiga läks ta Petrogradi, et leida seal mingit kohta või teenistust. Kuna tal seal tuttavaid ei olnud, osutus õde Siks suurlinnas võõraste inimeste keskel kui ürgmetsas — kõik oli uus, tundmata ja võõras. Pealegi ei vallaanud ta tol ajal veel küllaldaselt vene keelt. Nii polnud tal kedagi, kelle poole pöörduda. Raskete mõtetega istus ta üksi ühes pargis pingile ja nuttis. Noorele hingele tuli hirm tundmatu tuleviku ees: „aga mis saab edasi?“ — Issand, Kes näeb kõik, teab kõik ja tungib läbi kõigest, nägi seda noort hinge, kes pühendanud terve oma elu Temale ja viis sellele sihile, mis Ta õde Siks'ile ette seadnud. Läks mööda keegi härra, astus juure ja küsis ettevaatlikult ta pisarate põhjuse üle. Alguses ta ehmus, kuid nähes mehe heatahtlikku ja tõsist suhtumist, jutustas kõik oma loo. „Vot kuidas“, hüüatas härra, „Teie tahate teenida Issandat!“ — „Ja“, kordas vanaema, „mul pole teist soovi, kui pühendada oma elu Issandale.“ — „Väga rõõmustav“, vastas härra, „ma just otsin neid inimesi, kes pühenduksid Issandale, Tema teenimisele.“ — Olge nii lahke — tulge siis minuga!“ Vanaema järgis sõnakuulelikult ja täieliku usaldusega sellele herrale. Tähendatud härra oli Pühakirja Levitamise Selts Venes asutajaid — vene rahvusest pärit hea ja õilis inimene, kes hiljem ikka kaitses vanaema kõrgema ülemuse ees, lugematute elujuhtumuste, haavamiste ja tagakiusamise kestel, milliseid oli ohtrasti vanaema elus. Pühakirja levitamise Selts Venes (Общество распространения Священнаго Писанія в Россіи) oli tol korral äsja asutatud (1869. a.) ja selle asutajad otsisid just niisuguseid töölisi — „raamatulevitajaid“, kes pühenduksid sellele kõrgele sihile. See härra viis noore naise seltsi juhatusse ja seletas lähemalt tulevast teenistust. Teenistus seisis selles, et ta nüüd pidi matkama mööda laia Venemaad levitades Piibleid ja Usu-Testamente. Töötasuks sai ta protsente, mis võimaldasid tagasihoidliku äraelamise. Vanaemale meeldis see teenistus, ta tundis ennast kui sündinud selleks ja võttis kohe rõõmuga ettepaneku vastu. Ta oli sealjuures täiesti teadlik millised raskused ja koormused käivad sellega kaasas.

Issand teeb kõik hästi ja imeliselt. Terve oma elus nägi vanaema Jumala targa Käe juhatust. Sellest tunnistas ta alati ja austas Issanda Nime.

Teenistus.

Raamatutega täidetud nahkpaunaga harjus vanaema varsti ja ei pidanud seda enam suureks koormaks. Raske oli kallil vanaemal ära õppida vene keelt, et vestelda Kristust janunevate hingedega ja küsida öömaja. Kuna vene rahvas on harjunud vastu võtma kloostri — kloostriisse matkavaid palverändureid — oli ka vanaemal selles suunas kergem vastuvõttu ja öömaja leida. Tänu vene talurahva heldusele ja südamlikule suhtumisele rändurite vastu, teda võeti alati ja igalpool rõõmuga vastu ning paluti lauda — nii tunnistas vanaema ise, jutustades oma elumälestusi. Kuid noores eas oli temal teenistuses teise iseloomuga raskusi: tuli hoida ennast puhtuses ja karskuses meesterahvaste ligitükkimiste eest. Selles suhtes tuli tal välja kannatada hirmsaid võitlusi. Kuid Issand hoidis teda kõige kurja eest kuni kõrge vanaduseni.

Esimesed paar aastat möödusid ainult pühakirja levitamisel ja kõik raskused vanaema elus olid välist iseloomu. Pea tuli tal elada läbi tõsine ümberpöördumine: ta kahetses lõpuni kuni sai pattude andeksandmisetunnistuse Kristuselt Eneselt. Siis alles algas tõsine vaimlik teenistus ühenduses suurte kannatustega ja läbikatsumistega sest tol ajal oli Venes hirmus vabausklikkude tagakiusamine. Vene politsei ja õigeusu vaimlikkond nägid vabausklikkudes kirikule ähvardavat nähet ja nimetasid seda „kramoli“ hävitamiseks, kuid „kramoli“ nähti ka kõikides tõsistes Kristuse jüngrites — kes enam ei saanud kummardada pühapilte j. n. e.

Õde J. Siks pöördus ümber Petrogradis armsa ja kalli venna polkovnik Paškovi vaimlikul koosolekul. See vend on kõikide vene usklikkude vaimlik isa ja vaimlik soovanem. Ta avas pimedale vene rahvale tõelise kristluse ümberpöördumise ja enesesalgamise kaudu, jättis oma kõrge seisuse, müüs mõisad ja määras oma

varanduse vaestele. Tema armastusest ligemisse ja isikutaustavast suhtumisest on jäänud kõige helkjamad mälestused vene usklikkude südamesse. Ka palju teisi vene kõrgemast seltskonnast ühines temaga ja pöördudes ümber panid Kristuses aluse tõesele evangelisatsioonile tööle Venes. Omades vaimliku isana Paškovi, õde J. Siks sai Kristuse õpetusest tõese vaimliku tunnetuse ja sellepärast ei võinud kunagi rahulikult kõneleda välisest kristlusest.

Terve kogudus haritud ja intelligentseid isikuid, kes saanud Paškovi jutluste läbi tõepärasteks kristlasteks, jäid alati eraldatuks hilisemal ajal tekkinud Prohanovi Evangeeliumi kristlaste kogudusest ja valisid oma presbüteriks J. V. Kargel'i.

Vanaema elus polnud nüüd enam küllalt välistest teenistusest, vaid ümberpööratud õena igatses teenida vaimlikult ka hingesid.

Prægustel eestlastel on raske ettekujutadagi millistes rasketes oludes tuli elada vene usklikkudel. Tol ajal ei tohtinud Venes keegi kuulutada Evangeeliumi ilma mingi teise ettekäändeta. Niisuguseks ettekäändeks oli pühakirja levitamine säärase „kõige kõrgemalt“ poolt kinnitatud seltsi poolt, nagu oli „Pühakirja levitamise Selts Venes“ ja see avas elava jutluse võimaluse, kuna selts omalt poolt seda ei takistanud, — vastupidi — omades liikmetena tuntuid evangelisatsiooni tegelasi nagu Maksimovski, Pistolkors, Nikolay ja teisi. Selles pühakirja levitamise seltsis tutvunesin vanaema õde J. Siksiga, kus hakkasin, lahkunud J. S. Prohanovi kaastöölt, seltsi volitatud asjaajajaks. Ka oli seltsi liikmeks perekond, kuhu kuulus mu abikaasa õde Nataly.

Peale ümberpöördumist avanesid vanaemal pühakirja levitajana suured Evangeeliumi kuulutamise võimalused tervel Venemaal. Nendest tema mälestustest, millised ta mulle nii vaimustatult ja üksikasjaliselt enne surma üle andis, tahan ka mina lühemalt taas jutustada.

(Järgneb).

Usklikkude suhtumisest maailma.

(Lõpp).

Meie ajal on saatan hakanud agarasti jutlustama **oma väljamõeldud** armastusejumalat, **kes kõik katab**: pattu ja kurja ning on kõigiga rahul; kellele ükskõik kas valgus või pimedus, headus või kurjus, tõde või vale, kes „suurest armastusest“ lepib kõikide inimlikkude nõrkustega, **ei esita inimestele mingisuguseid nõudmisi**, varjab patuseid ja kuulutab amnestiat ning töötab vaatamata sisemisele seisukorrale päästa kõiki ja tasuda armastuse ja headuse riigiga; saatan on hakanud armastuse jutlustajaks! Jutlustab ja naerab tema enda poolt ahvatletud maailma meeletuse üle, aga tuhanded ja tuhanded hinged lähevad iga tund, iga minut igavesse hukatusse ja pimedusse, saatanliku laulu võluvate helide saatel. Ta on nii magus, nii joovastav ja peaasi nii rahustav... Kõik on nii hea... Ja usklikud ka, oma suureks häbiks, jäävad kuulama — neid saatanlikke helisid, lasevad ennast veedelda nende võlust, anduvad saatanlikkude võrkude võimusesse ja kinnipüütuna saatan poolt, kordavad tema järele: „armastuse-jumal, kes katab ülekohut ja patte, kes vahettegemata kõikidele andestab kõik“. Esimestele inimestele, **teades nende täiuse ideaali**, saatan töötas juba ette, et nad saavad täiuslikuks kui jumalad, kui nad teevad pattu: saatan meisterlikult **viis esimesed inimesed ära Jumalast ja tõi nad sellega surma**. — Praeguse aja pattulangenud inimsoole läheneb saatan teisiti: **ta eemaldab hinged Kristusest, töötab juba ette, ilma Kolgata Ohvrita ilma patukahetsuseta, täielikku andeksandmist ja õndsust!** Ja ei näe ega mõista need meeletud hinged, et võttes vastu saatanat ja tema sulaseid, kasvõi valguseingli kujul, nad lükkavad ära terve Jumala Sõna, **kalduvad kõrvale lunastavast Kristuse ohvrist ja lükkavad sellega ümber, kooskõlas saatanliku programmiga, terve Jumala päästeplaani, aga tõelikkuses maksavad: Jumala kohus, õigusemõistmine ja õiglus**. Ka surm niidab halastamatult maha neid, kes määratud tema mõõga alla.

Inimeste elu ja teod, mis teotsevad vastu Jumala **tõesele** armastusele ja Tema armuõnnistusele, **paneivad vastu patukahetsusele ja ümberpöördumisele**

Kolgata Ohvri läbi, ise määravad oma traagilise saatuse.

Jumal ei ole mitte süüdi inimeste hukkumises, nagu laimab saatan, aga **inimesed ise tõmbavad enestele hukatuse ja toorelt lükkavad ära Jumalaga Kristuse läbi leppimise võimaluse**. Inimesed maksavad välja ja lõikavad seda, mis nad ise külvavad. Jumal ei ole mitte julm, aga julmus on saatanal, kes teab suurt tõde, et Jumal ei kihla mitte hingest hukatusega (Esek. 18, 32), vaid nad ise tõmbavad enese peale Jumala kohtu (Room. 13, 12) soovides mitte mõista hukka iseennast tõese patukahetsuse läbi ning pesta ennast puhtaks Kristuse veres (Room. 2, 4-5). **Just seda tõde varjab saatan hoolikalt**, maskeerib ja kisub ära hinged kõikide võimalikkude teedega ja abinõudega sellest tõest viimase silmapilguni. Kui juba on hilja, siis saatan avaneb jultunult oma hirmsas kurjuse, pimeduse ja vale olemuses ja kuulutab välja oma õiguse petetud hinge üle. Vapustavalt koledad on patuse inimese viimased silmapilgud (Laul 54, 5; Hiiopi 20, 25; 24, 27). Siin on saatanal ainult üks eesmärk: **pimestada inimsoo enese silmad oma hukatusele ja sulgeda pääsemisetee, mis avatud Kolgata Ohvri kaudu**, aga millisel teel — see on saatanale ükskõik. Ta püüab alati meeldida ja kohaldab salakurikavalalt ennast eriti isekate inimeste nõrkustele ja soovidele, salalikult meelitades, et ära ostes neid kiusatustega, sellesama abinõuga edukamalt hukata; saatan leiab igale oma püünise, oma kiusatuse, **tõstab patuseid „jumalalaste“ ausse j. n. e.** Aga usklikud on vaimlikult nii tuimad vaimuelu vastu, et ei suuda isegi teha vahet tõe ja vale vahel, ei suuda läbi uurida seda lihtsat tõsiasja, et patune maailm, tõmmates enda poole oma kiusatustega, tapab nende sisemise seisukorra, halvab juurteni kõik vaimliku ning tõukab nad pimedusse ja surma. Lüües välja Kristuse verevæga saatanat kõikidelt ta kindlustatud kohtadelt **meie sees**, tuleb peatuda kõige pealt kõigil maailmlikkudel ja patustel asjadel, sest seal ongi ta kindlustatud kants. Iga-sugustest saatanlikkudest, mõjutustest, sisendustest ja kiusatustest vabanemiseks

on vaja kõigepealt eemaldada kõik maailmik meie sisemisest elust, raiuda katki otsustavalt igasugused sidemed, köidikud, maailmast rippuvus ja orjastumine sellele; raiuda katki kõik võimalused saatana sissepääsemiseks. — „Meie Issanda Jeesuse Kristuse risti läbi... on maailminule risti löödud ja mina maailmale“ — avab apostel Paulus meile oma sise-mise seisukorra määramise kaudu selle vaimliku suhtumise, milline vajalik igale usklikule, et Kristuse vereväega seista kindlasti Jumala pale ees praeguse aja vaimlikult hirmsatel salalikkudel päevadel. — „Sest meie oleme Kristusest osa-saajateks saanud, kui ainult hakatud elu kindlasti alal hoiaime lõpuni“. (Ebr. 3, 14. venek. piiblitõlke j). Sellist patu- sest maailmast vabanemist, nagu avab apostel Paulus, meie peamegi saavutama ja juhtima tähelepanu kõigepealt meie mõtete ilmale, mis kõige kergemini ja kiiremini nakkub maailma nakkusega ja selle vaimuga ning mürgitab aegamööda terve meie olevuse. Pidagem meeles: **Maailmikud mõtlemised — viivad surma** (Room. 8, 6). Lihaliku mõistuse mõtted ei ole mitte Püha Vaimu juhatuse, sest liha paneb vastu vaimule (Kal. 5, 17) ja **uskli- kud on kutsutud võitma vaimuga liha teod**. On selge, et lihalikud mõtted mitte midagi vaimlikku anda ei või! Kõige suurem eksitus on oodata lihalik- kudele inimlikkudele mõtetelt Jumala ilmu-

tusi. Kõik maailmik (Room. 8, 1—12) ja liha- lik alates näiliselt kõige süütumast mõttest — **kõik töötab vastu Pühale Vaimule, hävitab kõik vaimliku ehituse ja purus- tab Jumala tahet**. Sellest satume valesse, enesepettesse, pimedusse ja vaimlikku surma. **Überpöördu vaimlik tunne- tus avab hingele mõtlemise ülevastest — Jumala asjadest** (Kol. 3, 2) ja ehitab uuesti üles Kristuses kõik vaimliku ning viib meid Vaimu elusse.

„Kes Vaimu külvab, see lõikab Vai- must igavest elu“. (Kal. 6, 8). „Minge välja, eralduge ja ärge puutuge roojast ja siis Ma võtan vastu teid“ — ütleb Issand. Ja, kallid sõbrad, mingem välja selle maailma pimedusest — **Kristuse val- gussel!** Eraldugem patusest maailmast ja otsustagem terve oma eluga mitte puutuda roojast, patust, et meie taevane Isa võiks vastu võtta meid Oma Pojas Oma Riiki. Pidagem kindlasti meeles kurbuse, võitluste ja jõupingutuste keskel vaimliku saavuta- misel Kristuse imelist töötust ning lohutust: **„Maailmas on teil ahastust, aga olge julged, Mina olen maailma ära võitnud“**. (Joh. 16, 33). Nende sõnadega kinnitab Kristus meid ka täna meie otsuses: jätta maha maailm ja käia Tema järel.

Nataly Smirnov.

Selles kirjutuses mõistetakse maailma all hinge-lihalikku elu ja selle avaldusi vaimlikult seisukohalt.

Autori märkus.

Sadhu Sundar Singh — India kristlane-müstik.

Cand. theol. E. Õunapuu.

(Järg).

Elulooline eelmärkus Sundar Singhi isiku kohta.

Sundar Singh sündis 3. sept. 1889. a. Kampuri külas Ludhiana lähedal, Pandzabi (Punjab) distriktis jõuka mõisaoma- niku pojana.

Usuliselt kuulus ta sikhide hulka, milline hinduismi haru enam vaimliku jumalamõistmise poole püüab kui tavaline hinduism. Tutvunedes Evangeeliumiga, misjonäride kaasabit, sai ta raske sisemise vaimliku heitluse järele kristlaseks. Kristus ilmus Sundarile ööl, kui ta meeletult hüüdis tõe järele. Ta oli siis 14 aastane.

Tagakiusamise tõttu koduste poolt, lahkus kodust. Hiljem võttis vastu safraankollase india askeedikuue ja sai sadhuks*): kodu- tuks ränduriks-ilmastloobujaks. (Sundar oli tol ajal umbes 16 aastane). Õppis ka anglikani teoloogilises kolledžis, kuid varsti peale seda lahkus anglikani kirikust, millega ta end oli sidunud ja rändas vabakristlasena India külades ja linnades kuulutades Evangeeliumi. Ta ei kannud endaga raha ega omanud mingit maiset

*) India askeet, kes loobub abielust, varast, kodust j. n. e. ning ei tegele maailma asjadega.

vara. Üldist tähelepanu äratas ta kauakestev täielik paast džunglis, mille ta võttis ette oma Õpetaja Jeesuse eeskujul. (Paastus ligi 30 ööpäeva). Hiljem sai ta sõprade kaudu teatavaks Sundari ekstaaside and, kus ta vaimlikkude silmadega näeb taeva au ning üldse vaimliku ilma elu ja tajub sügavaid vaimlikke tödesid. Oma Euroopa-Ameerika reisil äratas üldist tähelepanu sügava usulise isiksusena ja õnnistusriikka tegevusega Kristuse väes. Viimaste aastate jooksul pole temast enam teateid. Ollakse arvamusel, et ta Tiibetis, kuhu misjonimatka läks, on märtrisurma saanud.

Sundar Singhi üleminek paganlikust müstikast kristlikku müstikasse.

Hinduismi müstika ta õilsamateski vormides ei suutnud tuua rahu Sundari otsivale hingele. Sellele seltsisid veel välised põhjused, nagu armsa ema — tema senise usulise toe ja kõlblise kasvataja surm, mis lõi valusa haava Sundari hinge. Nüüd tundis ta ennast usuliselt täiesti üksijäetuna inimeste seas, kes olid huvitatud usust ainult välisel kombel. Mõni kuu hiljem tabas teda jälle uus löök — suri tema vanem vend. See vend omas perekonnas Sundarile kõige sarnasema loomuse. Nii jäi ta ka hingeliselt üksi. Sundar ise kirjutab sellest järgmist: „Nii põhjustas nende kahe armsa inimese kaotus mu hingele rasket valu. Kõige pealt viis mind nõutusse olekusse ja kahtluse mõtte, et ma kunagi ei saa neid enam näha, sest ma ei võinud ju teada millises kujus nad kehastuvad uuesti*), ega võinud ka ära arvata, kes ma ise järgmises taaskehastuses olen. Hindureligioonis on sääraسته murtud südamele ainult üks troost: alla heita saatusele ja paenutada end selle karmi, muutmatu seaduse ees“.

Niisuguses rõhutatud seisukorras, mis usulist igatsust ja janu jäädava hingerahu järele veelgi suurendas, astus Sundari ellu veel uus tegur — see oli misjonikool ja tutvunemine Evangeeliumiga. Nimelt avas Ameerika presbüteriaanimisjon Sundari kodukülas, Kampuris misjonikooli. Sundar, kes oli tol ajal umbes 14 aastane, saadeti ka sinna õppima. Tutvus Evangeeliumiga ja kristlastega kutsus ta hinges esile suure võitluse. Sundar jutustab sellest ajast: „Nüüd tuli mu ellu veel uus muutus, Ilmaliku kasvatus saamise otstarbel saa-

deti mind elementaarkooli, mis Ameerika presbüteriaanimisjoni poolt avati meie külas, Kampuris. Tol korral oli mul nii palju ristiusuvastaseid eelarvamusi, et ma päevastes piibliõppetundides keeldusin lugemast Piiblit. Mu õpetajad jäid aga kindlasti selle juure, et ma nendest tundidest pidin võtma osa. Mina olin aga täielikult selle vastu ja lahkusin järgmisel aastal koolist. Hakkasin käima siis 3 miili (umbes 5 klm) eemal asuvas Sanevali valitsusekoolis. Sinna jäin mõneks kuuks“.*) Kuivõrt terav oli Sundari suhtumine ristiusu vastu, näitavad ta oma sõnad ühest Kandys (Tseiloni saarel) peetud jutlusest: „Jutlustajad ja teised kristlased olid sagedasti minu külalised, mina aga rääkisin vastu ja kiusasin neid taga. Kui ma kuskil linnas välja läksin — ässitasin inimesi üles, et nad pilluksid kristlikke jutlustajaid kividega. Kus juhus avanes, seal kiskusin puruks piiblid ja viskasin need tulle“.

— „Milleks lugeda piiblit? Meie oleme sikhid, meie püha raamat on Granth. Piiblis võivad olla head asjad, kuid see raamat on meie usu vastu“ — see oli Sundari vastus kooliõpetajatele kui teda kästi lugeda Piiblit. Koolis oli ta ristiusu-vastaste õpilaste eestvedaja. Vaatamata vaenulikule suhtumisele Piiblisse tundis ta sealt väljahoovavat erilist vaimlist väge. Piibliselti aastakoosolekul Londonis tähendas Sundar: „Ma lugesin sagedasti Piiblit ja tundsin Jumala Sõna väge, aga mõnikord ma ei tahtnud seda, siis ma arvustasin, kiskusin välja lehti ja põletasin neid. Pean tunnistama, et ma isegi siis mõnel puhul tundsin ta imelist mõju ja külgetõmbeväge. See oli otsekui värske, jahutav tuuleõhk kuumal maal.. Tõetsijana püüdsin alguses leida rahu ja rõõmu hinduismis ja teistes õpetustes, kuid ei hinduismi kirjad ega teiste religioonide kõrged õpetused ei suutnud rahuldada mind. Kui aga lugesin Jumala Sõna, tundsin, et see oli kui kosutav jahetuul — elupuhang. Kui ma ka lehti rebisin katki, siiski tundsin ta väge. Paljud teisedki tundsid Jumala Sõna väge. Nad hoiatasid mind: ära sa Piiblit loe.—Mispärast mitte? — Tema nõidusliku mõju pärast! Sa võid saada kristlaseks. — Paljud, kes hakanud lugema Piiblit, on saanud kristlasteks. Sa ei tohi seda lugeda! Teisal ütleb Sundar Singh: „Teataval määral tõmbas mind oma poole Evangeeliumi õpetus Jumala armastusest, aga ma püüd-

*) Hinduism kuulutab hingede taaskehastumist ja usub hingederändamisse.

*) Sundar Singh. „Mit u. ohne Christus“. lhk. 70.

sin uskuda, et see on vale ja panin sellele vastu“.*)

Tolle ajajärgu kriitilisema silmapilguna kujutab Sundar aega, mil ta tuli Sanevali valitsusekoolist tagasi koduküla misjonikooli ja uuesti igapäev pidi kuulama piibliõpetust. Vana vaen ristiusu vastu lõi temas uuesti lõkkele. Juba ainult Kristuse Nimi täitis Sundari südame vihaga Tema vastu. Kui juhuslikult mõne misjonäri vari langes tema peale, pesi ta ennast peale seda tund aega, et „roojusest“ vabaneda. Ent sisemist rahu ei leidnud Sundar kuskilt. Ta oli ligi meeletehetele. Sääli tulid talle meele Kristuse sõnad: „Tulge Minu juure kõik, kes teie vaevatud ja koormatud olete ja Mina tahan teile hingamist saata“ (Mtt. 11, 28). Rahu ja armastus hoo-vas nendest sõnadest. Sundari õilis hing tundis suurt sisemist janu selle Isiku järele. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et Tema Oma ainusündinud Poja on annud“. Niisugust armastust ei olnud kuskil hindu raamatutes leida. Ettevaatlikult, nagu kartes selle mõju, hakkas Sundar omaette lugema Üht Testamenti. „Ka seekord tundsin imelist Jumala Sõna mõjuvõimu. Siin õppisin tundma oma Päästjat. Jumala Sõna läbi sain ma oma Päästja juure. Piibli läbi tunnetasin ma Jeesust Kristust“, tunnistab Sundar**)

Tundes Piibli imelist väge, püüdis ta nagu vastukaalu leida hindukirjadest, suurema hoolega kui kunagi varem hakkas ta süvenema nendesse. Sisemine võitlus läks nii suureks, et ta ühel päeval, see oli 16. dets. 1904. a., isa ja teiste isikute juuresolekul rebis Piibli katki ja põletas ära. „Ehküll ma oma tookordsete tõekspidamiste järele uskusin Evangeeliumi põletamisega olevat teinud heateo, kasvas siiski mu südamerahutus ja järgneva kahe päeva jooksul oli mul väga halb. Kolmandal päeval, kui tundsin, et ma seda seisukorda kauem ei suuda enam välja kannatada, tõusin hommikul kella kolme paiku ja pärast vannivõtmist***) palvetasin, et kui Jumal üldse on olemas, et Ta mulle End ilmutaks ja lunastuseteed näitaks, et ma võiksin vabaneda oma hinge rahutusest. Mul oli kindel otsus, et kui see palve ei leia Jumala poolt kuulmist, siis lähen enne päikesetõusu raudteele ja panen

oma pea sissesõitva rongi alla rööpmele“. Heileri teadetest on selgesti näha, et see otsus oli kauakestnud sisemise võitluse tagajärg aga mitte juhuslik tundepehang. Nii kirjutab Heiler, et ta 18. dets. eelõhtul astus oma isa ette ja ütles: „Ma tahan sinuga jumalaga jätta—homme hommikul leiad sa minu surnult“ — „Miks tahad sa enese tappa“, küsis isa „Kuna hinduism mu hingele ei suuda rahu anda, ega ka kõik see raha ja mugavus, mis ümbritseb mind ega mingi teine selle maailma vara. Sinu raha võib küll mu ihu nõudeid rahuldada aga mitte mu hinge. Mulle on küllalt viletsast ebatäiuslikust elust, tahan sellele lõpu teha“. Hommikul kella 5 paika möödus Ludhiana kiirrong isa aiast*) selle alla kavatses Sundar end heita, kui järgnev öö ei too mingit lahendust hingele.

Õösisest palvevõitlusest jutustab Sundar: „Nii jäin ma sinna umbes kella poole neljani paludes, oodates, eeldades näha Krišnat, Buddat või mõnd teist hindu- usundi avatarat,**) kuid neid ei ilmunud, ent valgus hakkas paistma ruumis. Avasin ukse, et näha kust tuleb see—väljas oli kõik pime. Tulin tagasi tuppa, valgus läks ikka tugevamaks ja võttis valguseketta kuju põranda kohal, selles valguses ei ilmunud mitte kuju, mida ootas, vaid Elav Kristus, Keda olin pidanud surnuks. Ma ei unusta kunagi Ta auliselt-hiilgavat armastavat nägu ja neid sõnu, mis ta rääkis: „Miks kiusad sa mind taga? Vaata ma surin ristil sinu ja kogu maailma eest“. Need sõnad põletasid kui välg mu südamesse, ma langesin Kristuse ette maha. Süda täitus ärarääkimatu rõõmu ja rahuga ning terve mu elu oli täiesti muutunud, sest suri vana Sundar Singh ja sündis uus, kes Elavat Kristust teenima pidi“.

Elav Kristus muutis Sundar Singhi täiesti. Ta leidis Kristuses kauaigatsetud tõelise rahu, mis jäi kestvalt temaga. „Kui ma tõusin üles, oli ilmuvus kadunud, aga rahu ja rõõm on sellest ajast ikka minu- ga“.***) See oli Sundar Singhi müstikale põhjanev elamus. Osadust Elava Kristusega rõhutab ja kriipsutab alla Sundar eriti oma teostes ja kõnedes, et Kristus annab Oma õpilastele ebamaise rahu ja rõõmu.

*) Sundar Singhi isa oli jõukas mõisaomanik ja kohalik esinik.

**) avatara — „allatulek“, inkarnatsioon, kuju. Hinduismis on neid palju.

***) Sadhu Sundar Singhi kõnest, mis peetud Kandy's.

*) Sundar Singh. Mit u. ohne Christus. lhk. 70.

***) Sundar Singh. „Mit u. ohne Christus“. lhk. 70—71.

****) Sikhide usukombeline nõue.

Paljud saksa ja inglise usutegelased ja usuteadlased püüavad heita kahtlusevarju just Sundari usuelu põhielamusele: Kristuse ilmumist ei tulla mitte realselt võtta, vaid see olla komplitseeritud psühholoogilise protsessi vili, mis kasvanud välja hingest enesest. Sundar aga tunnistab, et see oli Elav Kristus: „See, mida ma nägin, ei olnud mingi ettekujutus. Varem ma vihkasin Jeesust Kristust ja ei kummardanud Teda. Kui ma Buddast kõneleksin, võin ütelda, et see oli mu ettekujutuse mõju, sest olin harjunud teda paluma. See ei olnud ka unenägu. Kui tullakse külmast vannist, siis ei nähta unenägusid! See oli reaalsus—Elav Kristus! Tema võib ühe Kristuse vaenlase muuta Evangeeliumi jutlustajaks. Kristus andis mulle Oma rahu, mitte mõneks tunniks, vaid 16 aasta jooksul ei ole lahkunud minust see imeline rahu, mida ma ei suuda kirjeldada, aga millest võin tunnistada“.*)

Sundari lihtne, loogiline ja selge tunnistus tõe kohta, lükkab ümber Lääne-Euroopa õpetlaste targad arvamused, kes oma teooriate taha „autosuggestioonist“ ja „enesest väljakasvamisest“ püüavad peita oma uskmatust ja vaimliku kogemuse puudumist. Siinkohal tuleb tähendada, et pole kahtlust Sundari tunnistuse reaalsuse ja tõesuse kohta, sest ükski ei või nii peenelt teha vahet oma ettekujutuse, suggestiooni ning oma hingest väljakasvanud nägemuste ja tõelise vaimliku ilmumise vahel kui Sundar Singh, sest tema kui endine yoga harrastaja ja yoga-ekstaa-

side saavutaja omandas tegeliku praktilise tunnetusliku kogemuse ja omab sellepärast selles küsimuses võrdlemata rohkem autoriteeti kui teadlased, kes lugenud sellest ainult raamatutest.

Sundar Singhi läbielamuse vaimlikkust ja reaalsust kinnitab ka selle imelise kogemuse täielik ühtivus Nataly Smirnovi poolt avatud vaimlise analüüsiga, mille esitasin eelpool*) ja ka teiste ida müstikute vaimliku praktikaga.

1) Tal on kindel teadmine, et Kristus tõesti elab. Selle nägemuse ajal avanes Sundaril teadmine: „Jeesus Kristus elab. Ta ei ole surnud. See on Tema Ise, kes ilmus“. Mõni aeg hiljem tunnistab Sundar oma isale: „sest nüüd on mulle ilmutatud, et Jeesus Kristus elab ja ma olen otsustanud Tema järel käia.**) Siiamaani ütlesin ikka: See on lihtsalt inimene, kes elas 2000 aastat tagasi. Täna olen ma Teda Ennast näinud ja tahan Teda teenida. Ma olen kogenud Elava Kristuse väge“.

2) Elav Kristus andis temale täiusliku rõõmu ja rahu (vaata Joh. 15, 11) üheskoos täieliku sisemise elu muutumusega. „Seal langesin Ta jalgele ja leidsin imelise rahu, mida ma kuskil mujal ei suutnud leida. See oli õnn, mida olin kaua otsinud, see oli taevas ise“.

Ühe silmapilguga muudeti kogu tema sisemus – hing ja vaim, ta tundis kuidas Kristus temasse asus elava hoojusena. Rahu ja rõõm täitsid ta hinge ning töid taeva ta südamesse.

(Järgneb).

Nekroloog.

Kristus päästis J. Saksa patusest ja langenud elust. Temast sai truu ühingu liige ja selle kõrgete vaimlikkude ideaalide tuline kaitsja. Ta armastas liigutavalt „Elu-Päikest“, mis avas temale omal ajal pääsemiseteed ja sellepärast armastas ka teiste seda ajakirja südamele panna.

J. Saks, olles väga vaene ja lapsest saadik nõrga terviseega, ei saanud viimasel ajal isikliku tööga ennast üleval pidada—nii sai ta täiesti ühe meie ühingu liikme hoole alla. Viimastel päevadel vajab aga alalist füüsilist abi, sellepärast tuli tal vastutahtmist minna omaste juure.

Hiljuti oli J. Saksal imeline vaimlik nägemus, millest ka meile kirjutati. Ta oli tõstetud ühte ilusasse kohta taevas ja Jeesus, ilmudes talle suures valguses, küsis, kas ta tahab jääda elama maa peale või üle minna sinna?

*) Par Christ et pour Christ. lhk. 85.

Mõteldes järele, ta andis vastuse, et otsustab parem minna taevasse. Nüüd aga avanes temas mure oma seisukorra pärast—kas jõuab ta selleks valmistuda, selle peale seletati talle taevas, et palju võib õige palve (Jaak. 5, 14–15), vaimlikude eestpalved ja nende kannatused Kristuses hingede pärast, kergendavad vaimlikult seda enesevalmistamist.

Kui J. Saks tulid külastama ühingu liikmed, siis jutustas ta lähemalt sellest nägemusest ja ütles kategooriliselt, et soovib lahkuda ja minna Kristuse juure ning palub tungivalt tema eest paluda, et vaimlikult rutem küpseda sellele kõrgele soovile. Ta palus ühingu liikmeid omakste juuresolekul, et soovib maetud saada linna kalmistule

*) N. Smirnov „Mis teie Elavat surnute juurest otsite“. lhk. 29-30.

**) Sundar Singhi kõnest Kandy's.

ja mingil tingimusel ei matak pastori, sest ta oli oma veendumuste järgi kirikust väljaastunu, vaid matakse teda ühingu liikmed, millega omaksed ka nõustusid. Samuti palus ta, et ühingu liikmed paluksid, et ta üleminek sünniks päeval aga mitte ööl.

Issand täitis ta soovi — nii lahkus J. Saks pühapäeva hommikul, hüüdes Kristust, vaikselt ja sügavas rahus. Au, kiitus ja tänu Jeesusele, et Ta võttis meie lahkunud sõbra Oma juure.

* * *

Kuna emal puudus rahaline võimalus oma poja matmiseks, ühingu liikmed võtsid selle mure oma peale ning panid lahkunud sõbra keha kirstu palvega ja lauluga.

Matusepäeval ema ütles ootamata ühingu liikmetele, et pastor matab tema poja J. Saks — Kristliku Ühingu „Ühendus Kristuses“ liikme — kiriku kalmistule.

Jumala Riigi põhiseadus või nõudmised?

(Küsimus toimetusele).

Küsimus: „...Missugune on Jumala Riigi põhiseadus, mida peab täitma, et sinna sisse pääseda...“

Vastus: Armas õde Kristuses! Teie küsimuse lahendab Kristus Ise vestes rikka noormehega: „...kui tahad olla täiuslik, ja minna Jumala Riiki, siis müü kõik ära, jaga vaestele, siis omandad taevas väärivara ja tule ja käi Minu järel“. Matt. 19, 16–26.

See ongi seadus Jumala Riiki astumiseks! Pange tähele, et need on seaduse nõudmised, mis tuleb täita, et saada osa Jumala Riigist. Pange tähele, et võimalikud nõudmised ja tingimused, mida tuleb veel saavutada ja täita usuelus ei ole mitte Jumala Riigi enese põhiseadus!

Jumala Riigi põhiseadus puutub ainult täiuslikke ja pühasid, kes on alaliselt vabas vaimlikus seisukorras, s. o. kes on vabad kõigest lihalikust, isiklikust ja inimlikust!

Need Jumala Riigi sügavad salaseadused avab Püha Vaim ainult nendele, kes on ise juba vaimus Jumala Riigist osavõtjad, sest keegi teine ei või mahutada enesesse seda vaimlikku sügavust.

Nii siis, ärge segage ära: võimalikud tingimused, nõudmised ja töötused, Jumala Riigi seadustega! Matt. 5, 3–11. räägitakse ainult vaimlikkudest töötustest. Mõttetu oleks töötused Jumala Riigi põhiseadustega segada. Loe Jumala Sõna: I Kor. 2, 14.

Ei saa hingeline inimene seletada vaimu elu seadusi, nii kinnitab Jumala Sõna.

Ärge targutage lihaliku mõistusega Jumala Riigi seaduste üle! Teie küsimus puutub Jumala Riiki astumise nõudmisi.

Kristus avab (Matt. 19, 21), et need tingimused on järgmised: 1. „müü kõik ära“ — s. o. loobu kõigest maisest; 2. „jaga vaestele“ — s. o. mitte rikastele, mitte palgalistele, vaid vaestele; 3. „ja tule“ — s. o. võimalikult astu Kristuse ristiteele; 4. „ja käi Minu järel“ — s. o. mitte inimeste järel, aga Kristuse Enese järel — ühenduses Kristusega!

Toimetus.

Teade.

Kristliku Ühingu „Ühendus Kristuses“ praegune asukoht on Tallinn.

Üksik number 20 s.

Kiri toimetusele.

Palun avaldada „Elu-Päikese“ veergudel järgmist:

Teada saades, et minu õde Renate Lasberg julgeb kirjutada temale tundmata isikutele laimukirju Kristliku Ühingu „Ühendus Kristuses“ kohta, leian oma kohustuseks avalikult teatada, et see on puhtvale, mida ta kirjutab meie ühingust. Minu õde Renate Lasberg pole iialgi ühingut külastanud, ka pole ta mitte ühingu koosolekul olnud — seega ei tea ta midagi ühingu sisemisest elust. Mida ta kirjutab, on ta enese väljamõeldus.

Mis puutub minusse: olen 27 a. vana ja töotan ühingus isiklikul, vabal otsusel, leides, et see ongi kõige kõrgem kõlbline ja puhtvaimlik liikumine, kus liikmed tõesti käivad Kristuse järel — just see viis mind otsusele astuda liikmeks.

Kui mina kristlasena vaikisin oma koduste suhtumisest minu vastu, see ei tähenda mitte, et ma luban valet levitada Ühingu ja abik. Smirnov'ide kohta, sest Kristus tarvitas neid, et mind päästa langeemisest ja hukatusest.

Minu õde ei vääri mingit usaldust, sest ta andis ka mind, oma õde, välja ebanormaalsena seltskonna ees, mida trükkisid omal ajal ka ajalehed, kuid omandan arstitunnistuse, et olen igakülgsest täiesti terve.

25. aprillil 1936. a.

Herta Laene
(end. Lasberg.)